

Akran Zorbalığı Nedir?

Akran zorbalığı "Bir öğrencinin bir veya daha fazla öğrenci tarafından tekrar eden biçimde olumsuz davranışlara (fiziksel, sözel ve/veya psikolojik) maruz kalması" olarak tanımlanmaktadır

Akran çatışmasının zorbalık olarak sayılabilmesi için 3 temel ölçütün olması gerekir:

Kasıt (İsteyerek yapma)
Süreklilik
Güç Dengesizliği

Akran Zorbalığının Türleri Nelerdir?

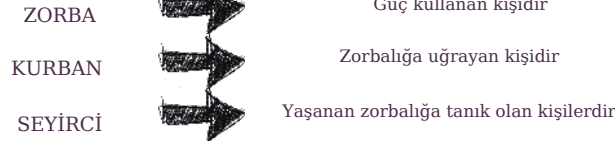
Fiziksel Zorbalık: Vurmak, itmek, tükürmek, eşyalarına zarar vermek gibi davranışlarla doğrudan fiziksel güç uygulanmasını içermektedir.

Sözel Zorbalık: İsim/lakap takmak, hakaret etmek, bağırarak gibi olumsuz sözel ifadelerin kullanılmasını içermektedir.

İlişkisel/Sosyal Zorbalık: Oyuna almamak, arkadaş grubundan dışlamak, görmezden gelmek gibi kişinin sosyal ilişkilerine zarar vermeyi hedefleyen davranışları içermektedir.

Siber Zorbalık: Rahatsız edici mesaj atmak, fotoğraflarını izinsiz paylaşmak, sosyal medya hesabını ele geçirmek gibi elektronik iletişim araçlarıyla yapılan davranışları içermektedir.

Akran Zorbalığında 3 Rol

Akran Zorbalığı Yapan Çocukların Özellikleri

- Başkaları üzerinde egemenlik kurmayı sevme
 - Diğerlerinin duygularına karşı duyarsız olma
 - Sosyal ve duygusal becerilerde zayıflık
 - Düşünmeden, tepkisel ve aceleci davranma
 - Öfke kontrolü problemi yaşama
 - Yetişkinlere karşı itaatsiz davranışlarda bulunma
 - Okul dışındaki ortamlarda da saldırganca davranma
 - Anne-baba arasında çatışma
 - Aile içi şiddet, fiziksel ve/veya duygusal istismar
 - Anne-babanın ilgi, sevgi, yakınlık göstermemesi
 - Çocuğa fiziksel ceza verilmesi
 - Çocuğun saldırgan davranışlarla istediğini elde edebilmesi
 - Aile içi iletişimin zayıf/kopuk olması
- Not: Özellikler tek başına belirleyici değildir, davranışa bağlı etiketleme yapılmamalıdır!!!**

Akran Zorbalığı

Veli Bilgilendirme Broşürü

Akran Zorbalığına Maruz Kalan Çocukların Özellikleri

- Çekingen, içe kapanık, itaatkar olma
- Düşük özgüven
- Sosyal ortamlarda endişeli, kaygılı, güvensiz davranışlar sergileme
- Farklı fiziksel özelliklere sahip olma (örn. aşırı kısa/uzun boy, aşırı zayıf/kilolu, kekemelik, gözlük – diş teli kullanma)
- Fiziksel veya zihinsel engel/farklılığa sahip olma
- Göçmen olma/etnik azınlık grubuna dahil olma
- Aşırı koruyucu ve kollayıcı anne babalar
- Aile içi iletişimin zayıf/kopuk olması

Not: Özellikler tek başına belirleyici değildir, davranışa bağlı etiketleme yapılmamalıdır!!!

Akran Zorbalığına Maruz Kalan Çocuklarda Ortaya Çıkabilecek Sonuçlar

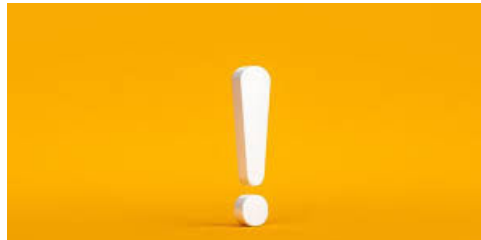
- Üzüntü, mutsuzluk, kızgınlık, yalnızlık
- Düşük özgüven ve benlik saygısı
- Fiziksel belirtiler (baş ağrısı, karın ağrısı, mide bulantısı)
- Uyku sorunları (korkulu rüyalar, kabuslar)
- Gece altını ıslatma
- Okula bağlılıkta azalma
- Okulda güvende hissetmeme, okula gitmek istememe
- Sosyal uyumda güçlük
- Akademik başarıda düşme

Çocuğunuzun Akran Zorbalığına Maruz Kaldığını Gösteren Bazı İpuçları

- Vücudunda morluk, çizik, yara vb. belirtiler
- Okuldan kitapları veya kıyafetleri yırtılmış, dağılmış, kirli olarak dönme
- Harçlığını kaybetme, sık harçlık isteme
- Normalde okulu sevmesine rağmen okula gitmek istememe
- Okul servisine binmek istememe
- Sık sık baş ağrısı, karın ağrısı, iştah kaybı gibi fiziksel problemlerden şikayet etme
- İçe kapanma, ağlama krizleri, Çabuk öfkelenme
- Uykuya dalmakta güçlük yaşama, kabuslar görme

Çocuğunuzun Akran Zorbalığı Yaptığını Gösteren Bazı İpuçları

- Farklı ortamlarda saldırgan davranışlar gösterme (örn. ev, mahalle)
- Düşünmeden, ani davranma
- Çabuk öfkelenme
- Farklılıklara karşı önyargılı veya tahammülsüz olma
- Kendi suçunu kabul etmeme, genelde hep karşı tarafı suçlama
- Kuralları dinleme ve uymada zorluk yaşama
- Akranlarına hükmetmeye, boyun eğdirmeye çalışma
- Başkalarının duygularına duyarlı olmama (empati kurmakta zorlanma)
- Sizin almadığınız bir eşyaya birden bire sahip olma (kalem, çanta, kitap)

Çocuğunuz Akran Zorbalığına Maruz Kalıyorsa Neler Yapabilirsiniz?

- Çocuğunuzla konuşun ve onu destekleyin, Çocuğunuzun yargılamadan dinleyin; ne hissettiğini sorun ve duygularını paylaşmasını sağlayın, Zorbalıkla baş edebilmesi için ona yardımcı olun.
- Zorbalığa nasıl karşı çıkabileceğine dair basit planlar geliştirin. Örneğin, zorbalık durumunda çocuğunuza net ve kendinden emin bir şekilde «hayır, dur» demesini; «zorbaca davranma» demesini önerebilirsiniz. Buna dair evde rol canlandırma çalışmaları yapabilirsiniz.
- Çocuğunuzun sosyal ve duygusal beceriler konusunda destekleyin.

Çocuğunuz Akran Zorbalığı Yapıyorsa Neler Yapabilirsiniz?

- Çocuğunuzla zorbalık hakkında konuşun. Oyun oynamak/şakalaşmak ile zorbaca davranmak arasındaki farkı anlatın.
- Çocuğunuzun kişiliğine yönelik olumsuz vurgu yapmayın, onayladığınız şeyin onun bu davranışları olduğunu vurgulayın.
- Zorbalığa maruz kalan çocuğun nasıl hissedeceği hakkında konuşun.
- Çocuğunuza yardımcı olun.
- Kesinlikle fiziksel ceza vermeyin. Çocuğunuzun davranışlarını değiştirebileceğine güvendiğinizi belirtin, gösterin ve doğru rol model olun.

Her iki durumda da Okulu bilgilendirin, Psikolojik danışman ile iş birliği kurun, Gerektiği zaman uzman desteği almaktan çekinmeyin.